

Statusredøgørelse 2018 for den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi

Den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi leverer resultater på flere fronter

I maj 2016 lancerede regeringen, KL og Danske Regioner den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2016-2020. Strategien bygger oven på mange års tæt samarbejde om digitaliseringen af den offentlige sektor og udstikker retningen for nye indsatser.

Mere end to år inde i sin periode er strategien godt i gang med at levere på initiativerne. Flere initiativer har afsluttet og afrapporteret sine aktiviteter i løbet af det seneste år, ligesom en del initiativer har nået centrale milepæle. På den måde tegner strategien sig allerede for flere resultater.

Udviklingen af den digitale infrastruktur er en central del af digitaliseringsstrategien, og i 2018 blev flere markante milepæle for infrastrukturprojekterne nået. For MitID-projektet blev endelige tilbud modtaget og der kan på den baggrund indgås kontrakt i foråret 2019. For NemLogin blev der udpeget en ny driftsleverandør i maj og en ny leverandør til udvikling og forvaltning i december. For Næste generation Digital Post blev der ligeledes gennemført et udbud, som imidlertid blev annulleret på grund af unøjagtigheder og forbehold, hvorfor en ny udbudsproces afvikles i første halvår 2019.

Samtidig er det en vigtig del af den fællesoffentlige digitalisering at udvikle en it-arkitektur, som sætter rammerne for deling af data, så offentlige løsninger hænger bedre sammen. Her er der i 2018 blevet iværksat et netværk for metode og modelering samt gennemført reviews af projekterne i digitaliseringsstrategien, så det sikres, at de projekterne i strategien lever op til de fællesoffentlige arkitekturregler.

I 2018 er den strategiske retning for anvendelsen og udbredelsen af offentlige data samtidig fastsat gennem udarbejdelsen af en ny anvenderstrategi for grunddataprogrammet, der har til formål at samle og formidle de mange gode offentlige data. Gennem indsatsen skabes rammerne for inddragelse af nuværende og potentielle anvendere, så grundlaget for en bredere og bedre anvendelse af grunddata til gavn for hele samfundet styrkes.

Indsatsen for cyber- og informationssikkerhed er samtidig styrket i 2018 med en række kommunikationsindsatser og produkter rettet mod at øge borgerenes og virksomhedernes kendskab til sikker digital adfærd. Der er blandt andet udviklet

film og læringsmateriale, som skal sikre, at borgere, virksomheder og medarbejdere i den offentlige sektor er opmærksomme på de mest udbredte trusler og på, hvordan man færdes sikkert på nettet.

Endelig har et vigtigt resultat i 2018 været gennemførelsen af en række aktiviteter i forsøget på skabe en bedre sammenhæng på tværs af de digitale løsninger. Her er der konkret udviklet brugerrejser for situationerne ”flytning”, ”skilsmisse” og ”start- og luk af virksomhed”, som implementeres i 2019. Brugerrejserne har til formål at skabe overblik og guide borgere og virksomheder gennem vigtige situationer, hvor det kan være svært at overskue de mange forskellige ting, som man skal forholde sig til.

På de følgende sider redegøres der enkeltvist for resultaterne af det arbejde, som strategiens 33 initiativer har gennemført i løbet af året, samt de planlagte indsatser for 2019.

Mere sammenhængende digitale brugerrejser (initiativ 1.1a)

Initiativet skal sikre en bedre og mere koordineret service til borgere og virksomheder, når deres ærinde går på tværs af myndighedernes digitale løsninger. Dette sker gennem analyser og efterfølgende forbedringer og understøttelse af udvalgte brugerrejser. I 2018 har initiativet leveret en lang række resultater, bl.a.

- Forbedret kommunikation i Bliv digital borger-brugerrejsen på kort sigt samt bidrag til udbudsprojekterne for MitID og Digital Post om mulige forbedringstiltag for at sikre en sammenhængende brugerrejse (langsigtet) for de 15-årige
- Guidekoncepter for flytning og skilsmisse (til implementering primo 2019) samt for start og luk virksomhed.
- En huskeliste for flytning på borger.dk som en allerførste version af en flytteguide
- Juridisk analyse med henblik på at kunne ensrette fortolkning af lovebegreber på tværs af myndigheder og siden at understøtte en digital brugerrejse for udenlandske virksomheder
- Proof of Concept på en guidemotor til at skabe bedre sammenhæng i brugerrejsen for start virksomhed
- Arkitekturarbejde i regi af både flytning og start/luk virksomhed til belysning af behov og forudsætninger for at kunne bygge og præsentere tværgående brugerrejseguides for borgere og virksomheder uden for henholdsvis borger.dk og Virk.
- Igangsættelse af en række indsatser for at løse udfordringer ved enkeltstående selvbetjeningsløsninger og processer i forbindelse med de respektive brugerrejser.

Derudover har der i 2018 været fokus på erfaringsudveksling på tværs af arbejdet på borger- og virksomhedsområdet. Det er bl.a. blevet tydeligt, at mange af problemstillingerne i brugerrejserne er de samme for borgere og virksomheder, fx manglende overblik over hvor brugerne skal henvende sig, og i hvilken rækkefølge

de skal gøre hvad. Selvom nogle af problemstillingerne er de samme, er det dog ikke konkluderet, at løsningen er den samme på virksomheds- og borgerområdet.

Bedre digital kommunikation (initiativ 1.2a)

For at sikre mere brugervenlige og tidssvarende offentlige digitale løsninger skal initiativets arbejde resultere i differentierede fællesoffentlige krav til selvbetjeningsløsninger, infrastrukturkomponenter og portaler. Derudover skal initiativet sikre løbende indsamling af viden om brugernes anvendelse og tilfredshed med de digitale løsninger, som skal anvendes til at videreudvikle løsningerne.

Initiativet har i 2018 nået en væsentlig milepæl ved ØA2019, hvor det blev aftalt, at myndighederne skal indsamle viden om brugernes anvendelse af digitale selvbetjeningsløsninger og forbedre løsningerne på baggrund af den indsamlede viden. Det styrker kvaliteten i løsningerne, når myndighederne følger op på brugerfeedback og udbedrer de fejl og u hensigtsmæssigheder, som kan aflæses af brugerstatistik.

Initiativet har desuden udarbejdet fælles krav til digitale løsninger, som afventer endelig godkendelse i porteføljestyregruppen for den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi. Kravene sikrer et fælles, ensartet og ambitiøst grundlag, hvorpå myndighederne fremover skal udvikle brugervenlige digitale løsninger. Fælles krav giver bedre forudsætninger for at udvikle løsninger, som er nemmere at anvende for den professionelle bruger såvel som for borgeren, der kun kommunikerer digitalt med det offentlige et par gange om året, og uafhængigt af om de bruger mobile enheder eller pc.

Endelig har initiativet påbegyndt arbejdet med en vejledning i genbrug af data i selvbetjeningsløsninger, som skal understøtte myndighedernes efterlevelse af once-only-princippet og bidrage til større sammenhæng på tværs af de digitale løsninger. I 2019 træder Fælles krav til digitale løsninger i kraft, ligesom vejledningen i genbrug af data vil ligge klar til anvendelse af myndigheder og leverandører.

Fællesoffentligt kontakregister (initiativ 1.2b)

I dag angives kontaktoplysninger i mange selvbetjeningsløsninger, og brugerne skal gentagne gange oplyse samme data, når de er i kontakt med offentlige myndigheder. Samtidig har myndighederne i den digitale kommunikation med brugere behov for at kunne trække valide, opdaterede kontaktoplysninger. Initiativet har til formål at etablere et offentligt kontakregister med borgernes kontaktoplysninger, ligesom det undersøges, hvordan kontaktoplysninger om virksomheder kan håndteres fællesoffentligt.

I 2018 har initiativet foretaget en analyse af borgernes behov samt afdækning af muligheden for at distribuere registret gennem Datafordeleren. Det videre arbejde med implementering af registret igangsættes i 2019, såfremt scope for projektet godkendes.

Projektgrundlaget for virksomhedsdelen blev godkendt i efteråret 2018, og i 2018 er der gennemført behovsafdækning blandt myndigheder og virksomheder. I 2019 forelægges anbefalinger til det videre arbejde om et eventuelt fællesoffentligt kontaktregister for virksomheder.

Overblik over egne sager og ydelser (initiativ 1.3)

Initiativet skal bidrage til at gøre den offentlige sektor mere gennemsækelig ved at styrke borgernes indblik i egne sager, ydelser og frister, som det offentlige ligger inde med. Det skal blandt andet ske gennem udviklingen af en referencearkitektur, som skal gøre det muligt for myndighederne og de fællesoffentlige portaler at skabe et relevant brugerrettet overblik over borgernes og virksomhedernes sager og ydelser.

Initiativet leverede ved udgangen af 2017 en version 0.8 af referencearkitekturen, hvor det samtidig blev besluttet af gennemføre en række pilotprojekter, der skulle bidrage til en større viden om det brugermæssige og teknologiske grundlag for udstillingen af sager og ydelser. I pilotprojekterne har det blandt andet være muligt at teste brugerbehov samt udvikle konceptuelle brugergrænseflader og arkitekturmodeller. Sideløbende med de fællesoffentlige pilotprojekter gik KL i december 2018 i luften med en forsøgsordning i samarbejde med borger.dk, hvor fem pilotkommuner giver deres borgere adgang til udvalgte sags- og ydelsesdata på borger.dk. Igennem dette projekt opnås blandt andet viden om, hvordan data vises i en brugergrænseflade, sådan at det fremstår brugbart og overskueligt for borgeren. Indsigter fra det kommunale projekt opsamles løbende og bidrager til det akkumulerede vidensgrundlag.

I første halvår af 2019 gennemføres på borgerområdet en teknisk PoC (Proof of Concept), hvor formålet er at afprøve arkitekturen med fokus på den komponent, der skal orkestrere data, og de snitflader data skal leveres til. På erhvervsområdet skal der i 2019 ligeledes testes arkitektur med fokus på pilotudvikling og afprøvning af nødvendige komponenter til integration af flere (eksterne) datakilder op mod udstillingslaget. Det samlede projekt er forudsætningskabende for udarbejdelsen af en kravspecifikation for løsningen samt efterfølgende implementering. Pilotprojekterne, KLs og borger.dks samarbejde om udstilling af sags- og ydelsesdata og de tekniske PoCs medvirker desuden til at kvalificere og understøtte referencearkitekturen. Arbejdet med referencearkitekturen genoptages februar 2019 og forventes færdiggjort ultimo 2019 på baggrund af de indsamlede erfaringer.

Bedre support til borgere og virksomheder (initiativ 1.4)

Ved at samle slutbrugersupport til MitID, NemLog-in3, Næste generation Digital Post, NemKonto, borger.dk og Virk i én supportorganisation skal initiativet sikre, at både borgere og virksomheder modtager en endnu bedre supportoplevelse, når de oplever problemer med de fælles løsninger. Erhvervsstyrelsen, der allerede yder support til Virk og NemLog-in Brugeradministration, skal stå for samling og drift af supportopgaverne med henblik på at modne de samlede supportopgaver til senere konkurrenceudsættelse.

Support til borger.dk blev overflyttet til Erhvervsstyrelsens kundecenter i Nykøbing Falster 1. juni 2018, og i de kommende år fortsætter arbejdet med at samle supportopgaverne i Erhvervsstyrelsens kundecenter.

I 2019 er fokus på at skabe de overordnede rammer for Erhvervsstyrelsens varetægtelse af de samlede supportopgaver, herunder fastlægge økonomisk ramme og serviceniveau. Der vil også være et fortsat samspil med MitID, NemLog-in3 og Næste generation Digital Post for at sikre de rette forudsætninger for at yde god og effektiv slutbrugersupport.

Alle meddelelser fra det offentlige er digitale (initiativ 1.5)

Myndigheder og virksomheder oplever i dag udfordringer, når de skal håndtere og fordele dele af deres Digital Post, hvilket blandt andet skyldes, at meddelelserne ikke altid er tilstrækkeligt opmærkede med metadata (fx information om hvem eller hvad meddelelserne vedrører). Myndigheder bruger derfor tid på manuel fordeling af posten og i nogle tilfælde distribueres meddelelserne til flere, inden de når rette modtager. Dette er især et problem, når indholdet er personfølsomt eller fortroligt.

Initiativ 1.5 har arbejdet med at effektivisere arbejdsgangene og bidrage til at højne informationssikkerheden. Formålet har været at høste erfaringer med dataopmærkning, hvor en arbejdsgruppe, der blev etableret i 2016, har arbejdet med udfordringen. Herunder har myndigheder foretaget tekniske ændringer og testet opmærkning og bedre fordeling af Digital Post-meddelelser med henblik på en mere sikker og effektiv intern fordeling.

Klare juridiske rammer for effektiv digital forvaltning (initiativ 2.1)

Det stående udvalg om klare juridiske rammer for digital forvaltning skal indsamle, screene og prioritere tværgående juridiske udfordringer ved digital forvaltning og udarbejde løsningsmodeller. Udvalget skal bidrage til, at de tværgående juridiske rammer og den digitale dagsorden spiller sammen på bedst mulig vis – samtidig med at borgerens retssikkerhed sikres.

Udvalget godkendte primo 2018 udvalgets afrapportering, som indeholder en række anbefalinger til partshøringsmodeller, som kan imødegå de identificerede udfordringer for digitalisering og effektivisering af den sagsbehandling, der er forbundet med offentlige myndigheders partshøringer. I december 2018 har Justitsministeriet sendt et lovforslag om ændring af forvaltningsloven (Klare rammer for effektiv digital forvaltning) i høring, som indebærer, at der indføres hjemmel i forvaltningsloven til, at der under visse betingelser kan anvendes agterskrivelser. Det vil sige, at offentlige myndigheder i én og samme postgang kan partshøre borgerne og meddele afgørelser, hvis borgerne ikke har bemærkninger hertil. Lovforslaget indebærer endvidere, at der indsættes en central hjemmel til obligatorisk digital kommunikation med det offentlige. Lovforslaget lægger derfor op til, at to af udvalgets anbefalinger vedr. hhv. partshøring og central hjemmel til digital kommunikation implementeres som ændringer i forvaltningsloven. I forlængelse

af de indkomne høringssvar har Justitsministeren imidlertid besluttet ikke at fremsætte lovforslaget i indeværende folketingssamling.

Det stående udvalg har i 2018 behandlet en afrapportering vedr. karakteren af obligatoriske felter mv. i digitale selvbetjeningsløsninger (afgørelsesbegrebet 1. del). Udvalget besluttede før sommerferien at supplere afrapporteringen med handlingsanvisninger til myndighederne om, hvilke forhold der er væsentlige at være opmærksomme på, såfremt der anvendes feltvalidering, herunder med konkrete eksempler. I løbet af efteråret 2018 er der indhentet eksempler fra myndighederne mv. med henblik på at supplere afrapporteringen. Afrapporteringen med handlingsanvisninger forventes forelagt udvalget til endelig godkendelse i løbet af foråret 2019.

Videre med gode grunddata (initiativ 2.2)

Formålet med initiativ 2.2 er at skabe en sikker overgang fra udvikling til drift af grunddata. Dette sker gennem to indsatsområder: A) Professionel og sikker overgang til drift, hvor anvenderne får rettidig og fyldestgørende respons på ønsker og henvendelser samt B) Understøttelse af målsætningen om en mere effektiv, sammenhængende og digitaliseringsklar offentlig sektor, der tager nye teknologier i brug.

I indsatsområde A er der i 2018 vedtaget en ny governance- og økonomimodel for grunddata i drift, der erstatter den hidtidige programorganisering. Den er udarbejdet for at skabe stabil drift og tæt og effektiv koordinering mellem grunddataparterne og anvenderne af grunddata. Der er endvidere gennemført en anvenderundersøgelse og grunddatabestyrelsen har vedtaget en anvenderstrategi, der skaber rammerne for inddragelse af nuværende og potentielle anvendere, uanset hvilken erfaring og indsigt man har i grunddata. Målsætningerne i anvenderstrategien sætter rammerne for at udbrede kendskabet til og anvendelsen af grunddata og kan dække hele indsatsområde A.

Initiativ 2.2 og anvenderstrategien er forankret i grunddatabestyrelsen. Grunddatabestyrelsen skal tage stilling til et måleregime for initiativ 2.2 i løbet af 2. kvartal af 2019. Forud skal effektmålene for målsætningerne udvikles og kvalificeres i forskellige fora i grunddataorganisationen. Dette arbejde koordineres i Grunddatasekretariatet i DIGST sammen med SDFE. Målsætningerne for effektmål for indsatsområder lyder: 1) Det skal være nemt at vurdere potentialet i grunddata, 2) Det skal være nemt at tage grunddata i brug og 3) Anvendere skal opleve en professionel service overalt i den samlede grunddataorganisation.

Indsatsområde B har til formål at afdække behov for nye grunddataprojekter. Grunddatabestyrelsen valgte i foråret 2018 at sætte det i bero for at holde fokus på indsatsområde A og implementeringen af de resterende data på Datafordelingen.

Korrekte udbetalinger og bedre borgerdata (initiativ 2.3)

Den fællesoffentlige indsats mod fejludbetalinger og snyd fortsættes. Enkle og effektbaserede kontrolprocesser, begrebsharmonisering, høj datakvalitet samt et smidigt myndighedssamarbejde skal bidrage til en fortsat mere effektiv indsats mod fejludbetalinger og snyd.

I regi af initiativet blev der i 2018 gennemført en analyse af en CPR-baseret model for vurdering af samliv, som viste mulighederne herved men også viste, at der er behov for yderligere belysning af konsekvenserne. Analysen vedrørende bedre formuedata og enklere formuebegreber blev delvist afrapporteret. Foranalysen vedrørende indkomst blev afsluttet, som førte frem til beslutning om ikke at igangsætte en videre analyse, og der blev igangsat en analyse om øget samarbejde om deling af ikke-registerbaserede kontroloplysninger mellem myndigheder. Som opfølgning på evalueringen af Den Fælles Dataenhed blev der i ØA19 aftalt etableringen af et udviklingsværktøj til at understøtte øget læring, videndeling og give bedre mulighed for at understøtte kontrolindsatsen med sociale ydelser i kommunerne og Udbetaling Danmark.

Centrale aktiviteter for 2019 forventes at være gennemførelsen af den igangsatte analyse om øget samarbejde og opfølgning på pilotprojekter for effektmåling af kommunernes og Udbetaling Danmarks kontrolindsats over for snyd og fejludbetalinger.

Sammenhængende velfærdsforløb for borgere (initiativ 3.1)

Et af strategiens fokusområder handler om, at borgernes møde med den offentlige sektor skal være mere sammenhængende. Med initiativ 3.1 gennemføres derfor indsatser, som skal afbureaukratisere og skabe bedre sammenhæng i en række udvalgte sags- og borgerforløb. I initiativets spor 1 gennemføres analyser af tre forløb på velfærdsområderne, hvor indsatserne går på tværs af myndigheder og derfor kræver samarbejde og koordination.

I 2017 blev to ud af de tre planlagte analyser gennemført, og i 2018 blev den sidste analyse gennemført. Det drejer sig om 1) analysen af Jobcentres, Ungdommens Uddannelsesvejledningscentres og uddannelsesinstitutioners samarbejde om uddannelsespålæg, 2) analysen af tværsektorielle koordinerende indsatser for borgere med psykiske lidelser og samtidigt misbrug samt 3) analyse af indsættelse og udslusning fra Kriminalforsorgen til kommunerne. Det er med baggrund i en evaluering af erfaringerne med gennemførelsen af de tre analyser blevet besluttet, at der ikke skal gennemføres analyser af yderligere forløb.

I initiativets spor 2 er der i 2018 blevet arbejdet på at gennemføre pilotprojekter af datadeling på henholdsvis sundheds- og socialområdet. På sundhedsområdet er rammerne for tværsektoriel deling af aftaler blevet etableret. I tillæg hertil er der på sundhedsområdet blevet udarbejdet en analyse af mulighederne for deling af patienters mål i de tilfælde, hvor patientforløbet er tværgående.

På socialområdet er pilotafprøvningen af sammenhængende borgerforløb for udsatte børn og unge blevet gennemført, og hertil er informationsbehov og ønsker til overblik over tværgående processer og aktiviteter blevet analyseret og testet.

Bedre data på handicap- og voksne udsatte-området (initiativ 3.2)

Initiativet skal sikre en understøttelse af en mere ensartet og i højere grad struktureret fælleskommunal dokumentationspraksis på handicap- og udsatte voksne-området. Målet er ikke at udvikle én fælles metode eller ét fælles it-system, men derimod sikre, at faglige metoder og it-understøttelsen på området understøtter fælleskommunale begreber for funktionsevne, sociale indsatser og indsatseffekt hos myndigheder, udfører og på tværs af kommuner – både i visitationen og i opfølgningen på effekten af indsatserne.

Efter en afdækningsfase i 2017, udarbejdede initiativet i 2018 blandt andet et fælleskommunalt struktureret og klassificeret begrebskatalog for sociale indsatser, et fælleskommunalt struktureret og klassificeret begrebskatalog over funktionsevne, samt en fælleskommunal dokumentationspraksis for indsatseffekt forankret i en videreudvikling af Voksenudredningsmetoden (VUM) og i den fælleskommunale rammearkitektur. Initiativet udarbejdede ligeledes et lokal business case-værktøj, hvor kommuner lokalt kan lokalisere gevinstpotentialer som følge af en implementering af Fælles Faglige Begreber.

Initiativet gennemfører i 2019, i regi af den Fælleskommunale Digitale Handlingsplan, en test af ovenstående leverancer, mens den lokale implementering af ovenstående leverancer understøttes i perioden 2020-2021 med særligt fokus på borgerinddragelse, kommunal metode- og samarbejdspraksis samt lokal gevinstrealisering på handicap- og udsatte voksne-område

Udbredelse af digitale velfærdsløsninger (initiativ 3.3)

Formålet med initiativet er at forbedre og accelerere udbredelse af dokumenterede, effektive digitale velfærdsløsninger og teknologier på social- og sundhedsområdet. Initiativet leverer analyser, der kvalificerer beslutningstagning i forhandlingerne om national udbredelse af digitale velfærdsløsninger. Initiativet løfter endvidere strategiske vigtige initiativer, 1.1a, Afprøvning af telemedicin på nye patientgrupper, og 3.3, Afprøvning af fremtidens velfærdsteknologiske løsninger, fra Strategi for Digital Velfærd.

Initiativet har i 2018 iværksat og afsluttet to udbredelsesanalyser i 2018. Den ene analyse vedrører skærmbesøg og virtuelle konsultationer i forbindelse med behandlingen af patienter i den regionale psykiatri, online bostøtte i hjemmeplejen, virtuel hjemme- og sygepleje i kommunerne og tværsektorielle udskrivningskonferencer. Den anden analyse, Samarbejdsløsning for sundsformidling for borgeren med kronisk sygdom, omfatter løsningsforslag til samarbejde om at ensarte, tilgængelige og kvalitetssikre sundhedsformidlingen til kronisk syge.

Initiativet har i 2018 endvidere afsluttet tre afprøvningsprojekter, *jf. Strategi for Digital Velfærd, Prevention of Acute Admission by Telehealth (PAATH), Anvendelse af elektroniske vendesystemer til forebyggelse af tryksår og arbejdsskader (EVS), Teknologier til medicinadministration.*

I 2019 forventes initiativet at gennemføre to udbredelsesanalyser samt understøtte serviceeftersynet.

Digital læring og undervisning (initiativ 3.4)

Initiativet samler en række indsatser på undervisningsområdet. I 2018 er der afsluttet og offentliggjort en evaluering af indsatsen for it i folkeskolen, som bl.a. har afdækket skolernes anvendelse af digitale læremidler og læringsplatforme samt opsamlet viden om, hvordan it bruges og opleves i praksis på skolerne. I evalueringen svarer over 80 procent af lærerne, at de enten anvender digitale ressourcer som en naturlig del af deres undervisning eller er meget opmærksomme på at bruge dem så meget som muligt. Derudover oplever lærerne en række positive effekter af anvendelsen af digitale ressourcer, særligt med hensyn til at sikre undervisningsdifferentiering og motivere eleverne. I forlængelse af evalueringen har undervisningsministeren besluttet, at der igangsættes et arbejde med en ny national digitaliseringsstrategi på uddannelsesområdet.

I løbet af 2018 har kommunerne og KL sammen med kommunernes it-fællesskab KOMBIT forberedt den kommende digitale samarbejdsplatform Aula (en del af brugerportalsinitiativet). Kommunerne udruller Aula på alle folkeskoler i 2019 og herefter til dagtilbud i 95 kommuner. Det forventes, at Aula samlet set vil få ca. to millioner brugere, herunder bl.a. elever, forældre og pædagogisk personale

Offentligt ansattes digitale kompetencer (initiativ 3.5)

Med initiativet er der blevet fulgt op på professionshøjskolernes mål for digitalisering, og der er i 2018 også gennemført et udviklingsprojekt, som har haft til formål at styrke it-kompetencer for lærere, pædagoger og skoleledelser i folkeskolen. Med udviklingsprojektet, der har været sammensat af 26 kommunale delprojekter samt tværgående aktiviteter, har der været fokus på at skabe et forstærket grundlag for, at alle professionshøjskoler kan tilbyde kvalificeret it-didaktisk kompetenceudvikling, samt at kommunernes kompetencebehov understøttes. Projektet har resulteret i en lang række erfaringer, værktøjer og modeller med kompetenceløft af lærere, skoleledelser i kommunerne samt undervisere og konsulenter på professionshøjskolerne. På projektets hjemmeside er der løbende blevet delt erfaringer fra delprojekterne til inspiration og videndeling. Der er derudover udarbejdet en større, tværgående evaluering, der har opsamlet de centrale erfaringer og konklusioner fra udviklingsprojektet.

Automatisk Erhvervsrapportering (initiativ 4.1)

Initiativet skal analysere og teste grundlaget for øget automatisering og data-genbrug mellem myndigheder og virksomheder. Målet er at udarbejde et konkret

grundlag for en beslutning om udbredelse af automatisering af erhvervsrettede indberetninger, der kan skabe grobund for effektivisering og understøttelse af virksomheders digitale omstilling uden at forringe grundlaget for det offentlige myndighedsudøvelse.

I 2018 har Erhvervsstyrelsen i samarbejde med Skatteforvaltningen og Danmarks Statistik gennemført en række analyser, der har afdækket mulighederne for at automatisere udvalgte erhvervsrettede indberetninger, og afdækket barrierer, blandt andet på visse relevante lovgivnings-områder. Der er gennemført to pilotprojekter for automatiseret indberetning til henv. Erhvervsstyrelsen og Danmarks Statistik og der er udviklet en prototype for automatiseret indberetning af årsrapporten.

Derudover er der udarbejdet en frivillig standardkontoplan målrettet mikro B virksomheder, der i første omgang skal være med til at sikre bedre og mere standardiserede processer for behandling af data, der danner grundlag for årsrapporten. Standardkontoplanen lanceres i primo 2019 og stilles til rådighed for danske virksomheder. Yderligere er der udarbejdet en kortlægning af virksomhedernes holdning til automatiserede indberetninger og hovedparten af de adspurgte erkender sig positive over for udsigten til færre administrative opgaver, når indberetninger i højere grad automatiseres.

Endelig har projektet afdækket andre juridiske rammer for at automatisere indberetninger til det offentlige, herunder konkurrenceforhold og beskyttelse af personfølsomme data. I 2019 følges der op med en pilot for automatiseret indberetning til Skatteforvaltningen og der leveres en overordnet beskrivelse af den nødvendige bagvedliggende arkitektur generelt set. Yderligere samarbejdes der med markedets aktører, herunder brancheorganisationer og systemleverandører for at sikre en bred forankring af et kommende beslutningsgrundlag.

Cloud computing i den offentlige sektor (initiativ 4.3)

Der er i regi af initiativet udarbejdet udkast til vejledning om brug af cloud computing blandt offentlige myndigheder. Den endelige vejledning er imidlertid blevet forsinket, da der bl.a. afventes nye vejledninger fra Datatilsynet i forlængelse af ikrafttrædelsen af databeskyttelsesloven. Vejledningen om cloud computing forventes færdig i 1. halvår 2019.

Åbne offentlige data (initiativ 5.1)

Initiativets overordnede formål er at fremme udstilling af offentlige data og bidrage til, at offentlige data skaber vækst og nye erhvervs muligheder for danske virksomheder.

Partnerskabet for åbne offentlige data har i 2017 og 2018 dannet et analyse-mæssigt fundament ved blandt andet at afdække efterspørgsel og markedstendenser inden for offentlige data, kortlægge danske og internationale erfaringer med at fremme virksomheders brug af åbne offentlige data samt at gennemføre behovsanalyser blandt nøgleaktører. Partnerskabet har i 2018 endvidere taget konkrete

skridt i forhold til at få åbnet flere offentlige datasæt, herunder ved udvikling af en digital guidesamling, der skal imødegå nogle af de barrierer, som myndigheder oplever i forhold til at træffe beslutninger om dataudstilling, samt ved et konkret projekt om åbning af kommunale trafikdata.

Samtidig er der både i 2017 og 2018 afholdt adskillige virksomhedsrettede arrangementer og aktiviteter for at synliggøre værdien af data, herunder challenges og inspirationsarrangementer. I 2019 vil Partnerskabet arbejde videre for, at flere kvalitetsdata kommer ud, og at data i øget grad bliver anvendt i virksomhederne. Dernæst vil der sættes fokus på at udbrede erfaringer med de hidtil afholdte aktiviteter i Partnerskabet.

Smart City Partnerskab (initiativ 5.2)

Initiativet skal fremme anvendelsen af nye digitale teknologier og udnyttelsen af data i udviklingen af by- og landområder for at skabe grobund for nye erhvervs-muligheder for danske virksomheder samt effektivisering i offentlig drift og højere kvalitet i offentlige serviceløsninger.

I 2018 har Smart City partnerskabet (KL, Danske Regioner, Digitaliseringsstyrelsen og Erhvervsstyrelsen) fået kortlagt centrale udfordringer og behov ved deling af data i smart city-projekter og mulige løsningsforslag. På baggrund af afdækningen har partnerskabet udviklet og lanceret den digitale platform Smarter Denmark for at samle viden, erfaringer og cases på konkrete smart city-projekter med henblik på at styrke sparring og samarbejde. Siden samler kommuners smart city-projekter i et danmarkskort, og indeholder en række værktøjer herunder kompetence-tjek, elevatortaler, og udbudstips. Som del af indsatsen er der blevet etableret et netværk for kommuner og andre aktører, der fungerer som et forum for videndeling, sparring, netværk og info om ny viden inden for Smart City.

I 2019 vil partnerskabet på baggrund af det analysegrundlag, der foreligger, og de erfaringer der er gjort, løbende træffe beslutninger om at igangsætte aktiviteter, der skal hjælpe til at fremme anvendelsen af datadrevne teknologier, herunder hvordan udfordringer med IT-sikkerhed, persondatahåndtering, standarder samt EU-hjemtag kan løftes.

Infrastruktur for positionerings- og navigationsdata (initiativ 5.3)

Initiativ 5.3 har til formål at undersøge mulighederne for at bruge nøjagtige satellitnavigationsdata (GNSS) – herunder EU's nye Galileo-satellitter – til at effektivisere myndigheders og private virksomheders opgaveløsning.

I 2017 blev der gennemført en undersøgelse af behovet for en fællesoffentlig infrastruktur for positionerings- og navigationsdata, der kan understøtte brugen af satellitnavigationsdata i samfundet. Undersøgelsen pegede på, at der pt. ikke var grundlag for en sådan infrastruktur, men udpegede to områder, hvor pilotprojekter ville være opportune at gennemføre i perioden 2018-19.

Det første pilotprojekt, havde fokus på Vedligehold af Byareal og blev gennemført i efteråret 2018 hos Aarhus Kommune i form af test af et autonomt køretøj til vedligehold af grønne områder. Køretøjet benyttede udelukkende GNSS-data og med korrektioner fra SDFE's nye TAPAS-plattform for præcis positionering i Aarhus. Der blev skabt datamæssig kobling mellem køretøj og kommunens driftssoftware. Afsluttende tests fandt sted i december 2018, og pilotprojektet vil blive af-rapporteret i løbet af 1. kvartal 2019.

Sideløbende med testkørslerne under Vedligehold af Byareal har der i efteråret 2018 været afholdt møder mellem interessenterne bag det andet pilotprojekt om Smart Regulering. Der er opnået enighed om at fokusere på en effektivisering af en myndighedsopgave gående på kontrol af læggekartoffelmarker for sygdomme. Denne opgave bliver pt. udført manuelt, men det vil i sommeren 2019 blive afprøvet, om opgaven kan løses maskinelt ved at koble billedgenkendelsessoftware med nøjagtig positionering.

Leverancer i 2019 omfatter afrapportering af pilotprojektet om Vedligehold af Byareal, gennemførelse af testkørsler i pilotprojektet Smart Regulering og afrapportering af Smart Regulering-pilotprojektet.

Fælles data om terræn, klima og vand (initiativ 6.1)

Initiativ 6.1 skal skabe bedre, flere og mere sammenhængende samt let tilgængeligt data om det hydrologiske kredsløb gennem blandt andet etablering af en fællesoffentlig geografisk infrastruktur samt prioritering af nye indsatser om det hydrologiske kredsløb. I alt er der blevet igangsat seks projekter inden for initiativet.

I 2018 blev analysefasen for de sidste projekter igangsat, og metodeprojektet til bedre beregning af oversvømmelser blev færdiggjort. I marts 2019 vil projekterne "Hydrologisk Informations- og Prognosesystem" og "Samling af Vandløbsdata" overgå til gennemførelsesfasen. Projektet "Vandløbsreference" vil påbegynde gennemførelsesfasen fra efteråret 2019. Slutteligt forventes det, at forbedringen af PunktUdLedningsSystemet (PULS) færdiggøres inden udgangen af 2019.

Åbne data om energiforsyning (initiativ 6.2)

Initiativ 6.2 afdækker muligheder for at understøtte udstilling og brug af data til fremme af energibesparelser i bygninger. Initiativet er i 2018 afsluttet med en analyse af mulighederne for at understøtte energieffektivisering med en fællesoffentlig datainfrastruktur for indendørs geografi i større offentlige bygninger.

Den indendørs geografi omfatter en datamodel/steddatabase til at tildele et rum en unik, autoritativ nøgle. Den unikke nøgle anvendes til at knytte data eller oplysninger, der relaterer sig til det enkelte rum i en bygning. Det kan være rummets fysiske egenskaber, sensor- og målerdata, aktiviteter m.v. Rummenes unikke nøgler gør, at man kan "linke" øvrige data til dem, og at data fra flere kilder kan refereres til det samme enkelte rum. Datamodellen understøtter derved interoperabilitet

mellem forskellige datakilder samt understøtter udvikling af skalerbare tredjeparts-løsninger. Desuden sikres, at ændringer i geografien (ændrede dimensioner eller anvendelse af rummene) kun skal opdateres ét sted, for efterfølgende at slå igennem i de fagsystemer, som anvender den centrale database

Den afsluttende analyse viser, at en fællesoffentlig datainfrastruktur for indendørs geografi kan bidrage til energieffektivisering, men at der samtidigt er udfordringer med en manglende detaljeringsgrad i energistyringsdata for offentlige bygninger. Analysen viser også, at en fællesoffentlig datainfrastruktur for indendørs geografi har et større tværoffentligt potentiale for at understøtte en række andre aktiviteter i relation til bygningsdrift som f.eks. indendørs navigation, facility management, arealoptimering, kapacitetsudnyttelse og bygningsvedligeholdelse.

På grundlag af erfaringerne fra analysen og SDFE's arbejde i øvrigt er det vurderingen, at en fællesoffentlig datainfrastruktur for indendørs geografi har en klar tværoffentlig interesse og potentiale for skabe værdi ved at understøtte en række aktiviteter i relation til offentlige bygninger. SDFE arbejder derfor videre i 2019 for at etablere en større pilottest af indendørs geografi med eksterne offentlige bygningsejere.

Udveksling af data om nedgravet infrastruktur (initiativ 6.3)

Initiativ 6.3 har til formål at videreudvikle Ledningsejerregistret (LER) til en digital infrastruktur for udveksling af standardiserede ledningsoplysninger. Ledningsejerne vil sende standardiserede og digitaliserede oplysninger til LER, som samler og udstiller til graveaktørerne, hvilket giver mulighed for automatisering og mere effektive arbejdsgange hos disse og derigennem færre graveskader. Endvidere er formålet at fremme øget samgravning og samføring, så færre gravearbejder mindsker gener for trafikken og problemer med vedligeholdelsen af vejnettet.

Medio 2018 blev et nyt samgravningsmodul sat i drift. I samarbejde med følgegruppen blev det afklaret, hvilke standardkrav for udveksling og udstilling af ledningsoplysninger, der skal hjemles i bekendtgørelsen til LER-loven. Derudover blev der gennemført udbud af videreudviklingen af LER.

Primo januar 2019 blev der indgået kontrakt med leverandør, og herefter skal videreudvikling af LER 2.0 gennemføres med idriftsættelse primo januar 2020. LER-lovens bekendtgørelse offentliggøres i maj 2019 med minimumskrav til udveksling og udstilling af ledningsoplysninger.

Styr på informationssikkerhed i alle myndigheder (initiativ 7.1)

Initiativet rummer en lang række fællesoffentlige aktiviteter, der på forskellige områder skal understøtte informationssikkerheden i staten, kommuner og regioner, så borgere og virksomheder er trygge ved at benytte offentlige digitale tjenester. I første kvartal 2018 blev der afholdt en konference om den praktiske indførelse af sikkerhedsstandard ISO 27001, for offentligt ansatte, som arbejder med informationssikkerhed i en kommune, en region eller en statslig myndighed.

For at hjælpe myndigheder og private virksomheder med at forstå databeskyttelsesforordningens krav til behandlingssikkerhed og databeskyttelse, blev der i juli offentliggjort en vejledning om behandlingssikkerhed og databeskyttelse gennem design og standardindstillinger. I fjerde kvartal 2018 blev biblioteket med standardklausuler til myndighedernes arbejde med sikkerhedskrav til leverandører opdateret på Digst.dk.

For at udbrede kendskabet til arbejdet med sikkerhedskrav i it-kontrakter blev præsentationen ”Leverandørstyring - En rejsefortælling om krav og opfølgning på sikkerhed” udgivet januar 2019. Under initiativ 7.1 er der planlagt to aktiviteter i 2019 om henholdsvis myndigheders arbejde med indføring af ISO 27001 og de sikkerhedsmæssige standardklausuler i klausulbiblioteket.

Fælles standarder for sikker udveksling af information (initiativ 7.2)

Initiativet skal konkretisere forslag til at erstatte eksisterende standarder på sundhedsområdet med fællesoffentlige standarder, herunder beskrive samarbejds-mæssige og økonomiske konsekvenser og komme med oplæg til migreringsovervejelser til behandling i den nationale bestyrelse for sundheds-it. I 2017 blev der gennemført en analyse af brugsscenerier, og der blev udarbejdet målbilleder, der beskriver, hvordan fællesoffentlige standarder (OIO-IDWS) kan understøtte sikker udveksling af information på sundhedsområdet. Endelig blev der udarbejdet første udkast til profilering (konkretisering) af de relevante OIO-IDWSstandarder til brug på sundhedsområdet.

I 2018 er de fællesoffentlige værktøjer blevet udbygget, således at de understøtter specifikationerne på sundhedsområdet og centrale dele af den nationale infrastruktur på sundhedsområdet er blevet tilrettet, således at man fremover vil kunne benytte fællesoffentlige web service standarder på sundhedsområdet. Endelig er tilretning af de services og systemer som skal indgå i pilotafprøvning påbegyndt (afsluttes 1. kvartal 2019). Erfaringerne fra piloterne indgår i beslutningsgrundlaget til den nationale bestyrelse for sundheds-it vedr. migrering over på fællesoffentlige standarder.

Digitale identiteter og rettighedsstyring (initiativ 7.3)

Initiativ 7.3 har til formål at sikre, at der er tillid til den offentlige digitalisering, og at løsninger, systemer og data kun kan tilgås af de rette personer. Det skal sikres ved hjælp af en korrekt tildeling af digitale identiteter og rettigheder, ligesom mulighed for misbrug af identiteter skal forebygges.

Der er i 2018 afsluttet flere aktiviteter: Der er udarbejdet en opdateret version af National Standard for Identiteters Sikringsniveauer (NSIS) samt en vejledning til denne.

Derudover er NemID's RA-portalen (Registration Authority) blevet videreudviklet med et e-læringsmodul, så medarbejderkompetencen i højere grad kan sikres gennem forbedret træning af medarbejderne. Derudover er digitale fuldmagter i

forbindelse med den Fællesoffentlige Digitale Fuldmagtsløsning i NemLog-in gjort responsive for at øge brugervenligheden.

I 2019 bliver der gennemført et projekt om målbillede for informationsikkerheds-arkitekturen. Der bliver i den forbindelse udarbejdet en analyse, som skal give et overblik over porteføljen af eksisterende og planlagte fællesoffentlige og tværgående tjenester, der er væsentlige for den fællesoffentlige sikring af fortrolighed ved datadeling. Projektet indgår som initiativ 3.8 under den nationale cyber- og informationsikkerhedsstrategi. CTD afrapporterer særskilt på projektet.

Initiativ 7.3 indeholder ingen yderligere aktiviteter og vil forventeligt lukkes ned i 1. kvartal 2019. Arbejdet med digitale/valide identiteter fortsætter i stedet under initiativ 1.8, ”Øget sikring af identitetsbeviser”, under den nationale cyber- og informationsikkerhedsstrategi (NCIS).

Der arbejdes i 2019 fortsat videre på koblingsudfordringen i regi af eID-gateway og attributkomponenten. Dette sker under styregruppen for udbud af fællesoffentlige komponenter (USTG).

Initiativ 7.4a Næste generation Digital Post

Udbudsmaterialet for Næste generation Digital Post blev offentliggjort i november 2017, hvorfor udbudsprocessen har optaget store dele af arbejdet i projektet i 2018. Sideløbende er implementeringen af løsningen blevet forberedt, blandt andet med udarbejdelsen af en implementeringsstrategi for projektet. Der er også blevet gennemført en myndighedstur for at forberede regioner, kommuner og statslige myndigheder samt deres leverandører på overgangen til den nye løsning.

I slutningen af januar 2018 blev tre leverandører prækvalificeret. Projektet modtog i marts indledende tilbud fra to af de prækvalificerede leverandører, hvorefter der blev afholdt forhandlingsmøder i april og maj. Forhandlingsforløbet var udbytterigt med konstruktive dialoger og mange gode input. I august modtog projektet to endelige tilbud, der derefter blev grundigt evalueret. Der blev i den forbindelse konstateret unøjagtigheder eller forbehold i begge de indkomne tilbud, hvilket rejste tvivl om tilbuddenes konditionsmæssighed.

På den baggrund blev den igangværende udbudsproces annulleret i december 2018 med henblik på afvikling af et nyt udbud i første halvår af 2019. Det nye udbud blev offentliggjort 24. januar 2019 med frist for indsendelse af tilbud i starten af marts. Anskaffelsesfasen forventes afsluttet med kontraktunderskrift i 2. kvartal, hvorefter den nye Digital Post-løsning udvikles frem mod 2021.

Initiativ 7.4b NemLog-in

NemLog-in spiller en central rolle i Danmarks digitale infrastruktur ved at gøre det muligt for borgere og virksomheder at logge ind på offentlige selvbetjeningsløsninger. Løsningen er blevet genudbudt, da den eksisterende kontrakt udløber i

2019. NemLog-in udvides med ny funktionalitet, som blandt andet vil omfatte visse funktionaliteter, der i dag dækkes af NemID.

Projektet har gennemført to separate udbud: Ét vedrørende drift af NemLog-in3 og ét vedrørende udvikling og forvaltning af NemLog-in3. I februar 2018 modtog Digitaliseringsstyrelsen tilbud fra fire prækvalificerede leverandører til NemLog-in3 drift. Efter en periode med forhandlinger i foråret blev NNIT A/S i maj 2018 udpeget til ny driftsleverandør. NNIT A/S er den eksisterende leverandør af NemLog-in. Projektet består i at etablere en ny driftsplatform og adskille drift og udvikling. Transitionen af NemLog-in3 drift forventes afsluttet i foråret 2019.

I februar 2018 blev udbudsmaterialet vedrørende NemLog-in3 udvikling og forvaltning offentliggjort, og i juni 2018 modtog Digitaliseringsstyrelsen tilbud fra to af de tre prækvalificerede leverandører til NemLog-in3 udvikling og forvaltning. Efter forhandlinger i august og september modtog Digitaliseringsstyrelsen endelige tilbud i november 2018, og i december 2018 blev Nets DanID A/S udpeget som ny leverandør til udvikling og forvaltning. Digitaliseringsstyrelsen og Nets DanID påbegynder i januar 2019 afklaringsfasen.

Initiativ 7.4c MitID

MitID-projektet gennemføres i et partnerskab mellem den offentlige sektor og de danske pengeinstitutter. MitID og NemLog-in skal i fællesskab afløse den funktionalitet, der i dag ligger i NemID.

I april 2018 modtog MitID-projektet indledende tilbud fra tre prækvalificerede leverandører og gennemførte på baggrund heraf forhandlinger i sommeren 2018. De endelige tilbud blev modtaget i december 2018, hvorefter evaluering blev påbegyndt. Der forventes kontraktindgåelse i foråret 2019, hvorefter afklarings- og analysefasen påbegyndes og gennemføres.

Tidsplanen for udviklingen af løsningen og migreringen af brugere fra NemID til MitID afhænger af den kommende leverandør og fastsættes i forbindelse med kontraktindgåelse.

Bedre sikkerhed på ID-løsninger målrettet børn og unge (initiativ 7.5)

Med initiativet er der tilvejebragt fire analyser, der belyser forskellige aspekter af digital sikkerhed for børn og unge. Analyserne danner tilsammen grundlag for design af en fremtidig ID-løsning målrettet børn og unge, herunder børn og unge, som falder under aldersgrænsen for NemID/MitID. Baggrunden for analyserne har været den øgede anvendelse af digitale løsninger i skolen samt den teknologiske og digitale udvikling, som medfører en forventning om, at offentlige ID-løsninger målrettet børn og unge kan tilbyde bedre sikkerhed end blot brugernavn og adgangskode.

Initiativet har gennemført de aftalte leverancer, og er derfor afsluttet i 2018. De fire analyser, og de tilhørende afklaringer i initiativets arbejdsgruppe og styregruppe, har ført til et projektforslag, der har dannet grundlag for en aftale om et fremtidigt BørnelD i forbindelse økonomiaftalen for kommunerne i 2019.

Gode data og effektiv datadeling (initiativ 8.1)

Initiativet skal bidrage til udviklingen af en fællesoffentlig it-arkitektur, som sætter rammerne for deling af data mellem myndigheder, og som derfor vil bidrage til, at offentlige løsninger hænger bedre sammen. En fællesoffentlig it-arkitektur vil understøtte både bedre brugervenlighed, deling af data og mere sammenhængende processer på tværs af myndigheder.

I 2018 er der blevet iværksat et netværk for metode og modellering for it-arkitekter på tværs af den offentlige og private sektor og afholdt kurser i modelregler. En arkitekturstyring med governance, rådgivning og reviews er blevet fastforankret i den daglige drift. Der må dog konstateres en administrativ udfordring omkring indmeldinger til reviewsboards, da 6 ud af 29 planlagte reviews er blevet udskudt eller aflyst grundet manglende indmeldinger af arkitekter i regi af FODS. Der har været interesse for den fælles digitale arkitektur udenfor FODS, hvor en række projekter har efterspurgt rådgivning i anvendelsen af de tilhørende produkter, samt review af deres løsninger. Derudover har statens IT-råd igangsat en pilot til afprøvning af arkitekturreview efter den fællesoffentlige arkitekturs principper som et bidrag til risikovurderingsprocessen.

I 2018 blev referencearkitektur for deling af data og dokumenter (initiativ 8.1) og referencearkitektur for selvbetjening (udarbejdet i initiativ 1.2) optaget i den fælles arkitektur, og yderligere tre referencearkitekturer er under udarbejdelse hhv. for overblik over sag og ydelser (udarbejdes i initiativ 1.3), for tværgående processer (initiativ 8.1) og informationssikkerhed (udarbejdes i initiativ 7.3). Yderligere elementer under udarbejdelse omfatter blandt andet retningslinjer for webservices, standard for beskrivelse af it-systemer og arkitekturdokumentation og –metode og et fællesoffentligt datasætkatalog.

I 2019 vil fokus være på videreudvikling og koordinering, fortsat med formålet at udbrede og forankre den arkitektur, der bedst understøtter en sammenhængende digital offentlig sektor.

Materiale om den fællesoffentlige arkitektur kan findes på hjemmesiden arkitektur.digst.dk.

Robust drift af den fælles infrastruktur (initiativ 8.2)

Initiativet skal bidrage til en mere robust drift af den digitale fællesoffentlige infrastruktur NemID, NemLog-in, CPR og Digital Post. Initiativet har udvidet live driftsstatus for fællesoffentlige it-services på digitaliser.dk med virk.dk og sundhed.dk - se <https://digitaliser.dk/services>.

Initiativet har færdiggjort den visuelle kortlægning af driftsafhængigheder for NemID, NemLog-in, Digital Post, NemKonto, eIndkomst, borger.dk, CPR, CVR, NSP, virk.dk, sundhed.dk og NemRefusion. Den visuelle kortlægning er udarbejdet på baggrund af systemdokumentation for hvert system, som alle er udarbejdet efter samme skabelon for skabe ensartethed i dokumentationen. Den visuelle kortlægning bliver udstillet på digitaliser.dk, så myndigheder og samarbejdspartnere bedre kan koordinere ændringer og servicevinduer i forhold til systemafhængigheder.

Initiativet har med overstående leveret de sidste leverancer, og er derfor afsluttet. Driftsstyregruppen overtager ejerskabet for driftsudstilling på digitaliser.dk og den visuelle kortlægning for systemafhængigheder. Digitaliseringsstyrelsen vil som ejer af digitaliser.dk stå for hjælp til fremtidige integrationer til driftsudstillingen, hvortil initiativ 8.2 har udarbejdet en teknisk integrationsvejledning.

Digital dannelse for børn og unge (initiativ 9.1)

Initiativet har omfattet en række indsatser for digital dannelse målrettet børn og unge i løbet af 2016 og 2017, og initiativet blev afsluttet i starten af 2018.

De gennemførte aktiviteter i 2016 var målrettet dagtilbud, mens aktiviteterne i 2017 var målrettet folkeskolen og ungdomsuddannelser. I starten af 2018 blev der lanceret inspirationsmateriale til brug i undervisningen for at understøtte lærernes arbejde på både folkeskoler og ungdomsuddannelser med at klæde eleverne på til et digitalt samfund under temaerne: god tone i online kommunikation, it-sikkerhed, digital produktion og digital interaktion med det offentlige. Der blev også lanceret et samarbejde med DR Ultra om digital dannelse, som blandt andet bestod af en række fakta- og fiktionsprogrammer.

Kommunikation og hjælp til borgere og virksomheder (initiativ 9.2)

Initiativet skal sikre, at borgere og virksomheder, der har svært ved at kommunikere digitalt med det offentlige, får den nødvendige hjælp og vejledning. Med udgangspunkt i strategien for initiativet udarbejdes årlige handlingsplaner, der udmonter strategien, og som fastlægger emner, målgrupper og aktiviteter. Strategisk arbejdes ud fra et princip om, at de it-udfordrede borgergrupper ofte har behov for at modtage samme budskaber som resten af befolkningen om fx sikkerhed, men at formen skal være en anden. Derudover kan gruppen af it-udfordrede grupper have behov for at modtage særlig viden eller hjælpe. Eksempelvis er der i 2018 udarbejdet vejledninger målrettet de it-udfordrede om fx NemID nøgleapp og GDPR. Alt vejledningsmateriale i regi af initiativ 9.2 er blevet tegnsprogstolket. Indsatsen er gennemført i samarbejde med Netværk for digital inklusion med 56 medlemsorganisationer, som repræsenterer borgergrupper, der kan have digitale udfordringer. Der er sammen med it-vejlederne på bibliotekerne udviklet et nyt hjælpeværktøj for dem, og gennemført undervisning for at styrke deres vejledning af virksomheder, bl.a. i datasikkerhed.

I 2018 blev der yderligere indledt et samarbejde med ”Bydelsmødrene”, et netværk af kvinder med anden etnisk baggrund. Samarbejdet skal gennem dette netværk oplære bydelsmødrene til at undervise kvinder med anden etnisk baggrund i digital kommunikation med det offentlige. På denne måde opnås der kontakt med befolkningsgrupper, som normalt er vanskelige at få i tale.

I 2019 vil initiativet blandt andet arbejde på at opgradere kommunikation og hjælp til it-udfordrede om informationssikkerhed. Endvidere vil tilbuddet om it-vejledning blive udbredt gennem kampagner i lokalpresse og på sociale medier, og der vil vha. it-vejlederne blive skabt overblik over indhold og omfang af deres vejledning.

Højt kendskab til informationssikkerhed (initiativ 9.3 og 3.5)

Initiativet indeholder en lang række forskelligartede aktiviteter, der alle har til formål at skabe awareness om udbredte og aktuelle trusler, så borgere, virksomheder og offentligt ansatte er rustede til at færdes sikkert på nettet og udnytte digitale muligheder på sikker vis. I 2018 blev der på borgerdelen gennemført en kommunikationsindsats, der blev tænkt sammen med lanceringen af informationsportalen sikkerdigital.dk. I den forbindelse blev der udviklet film og vejledninger, som alle ligger på sikkerdigital.dk. Ydermere blev der på en large-scale workshop i oktober taget første skridt mod etableringen af et offentligt-privat samarbejde om at kommunikere til borgere om informationssikkerhed.

På virksomhedsdelen er der i løbet af 2018 bl.a. blevet gennemført dybdegående analyse af Privacy og security by design og efterfølgende udviklet værktøjer og andet kommunikationsmateriale på baggrund heraf. Kampagnemidlerne er bl.a. anvendt til aktivering af medarbejderawareness-kampagnen klikikkeher.dk, som med enkle og iøjnefaldende kampagnematerialer understøtter medarbejderes fokus på bedre digital sikkerhedsadfærd i virksomheden. Herudover er der udviklet produkter og kommunikationspakker for informationsportalen Sikkerdigital.dks virksomhedsrettede del samt lanceringsfilm for testværktøjet sikkerhedstjekket.dk.

I forhold til den myndighedsrettede informationsindsats blev der i 2018 udarbejdet en læringspakke om informationssikkerhed til administrative offentlige medarbejdere. Pakken består af pjece, quiz, plakater, pauseskærm, kort film, oplæg til personalelederen mv. Den blev versioneret i tæt samarbejde med KL og Danske Regioner til sundhedspersonale, hvor Sundhedsdatastyrelsen bistod med faglig kvalitetssikring. Ligeledes blev sikkerhedspakken til undervisningspersonale kvalitetssikret af Styrelsen for It-og læring. Sikkerhedspakkerne til administrativt og sundhedspersonale blev lanceret fra sikkerdigital.dk 4. kvartal 2018 og udbredt via nyhedsbreve og sociale medier. Sikkerhedspakken til undervisere lanceres 1. kvartal 2019. Herudover blev e-læringsforløb til henholdsvis offentlige ledere og medarbejdere justeret og lagt på sikkerdigital.dk.